

בולעטין # 15

וועד למען קדושת ארץ ישראל

ארגון מוקדש לעורר על מצות ישוב ארץ ישראל, שעל ידי זה נזכה
בקרוב לביאת המשיח בב"א
חודש כסלו תשמ"ט

ענף - כל הדר בארץ ישראל (2)

עין יעקב כתובות

כָּל הַדֶּר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׂרוּי בְּלֹא עוֹן

בעין יעקב על מסכת כתובות אות (מו): אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, **כָּל הַדֶּר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שָׂרוּי בְּלֹא עוֹן**, שְׁנַאֲמַר, (ישעיה לג) "וַיִּבֶל יֹאמֶר שָׂכֵן חֲלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב בְּהַ נְשֵׂא עוֹן". אָמַר לִיהוּ (רבינא) [רַבָּא] לְרַב אֲשֵׁי, אָנּוּ - בְּסוּבְלֵי חֲלָאִים, מִתְּנִינּוּ לָהּ. אָמַר רַב עֲנִי, **כָּל הַקְּבוּר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל כָּאֵלוּ קְבוּר תַּחַת הַמְּזִבְחַת**, כְּתִיב הַכָּא, (שמות כ) "מִזְבֵּחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי", וְכִתִּיב הַתָּם, (דברים לב) "וְיִכַּפֵּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ". עוֹלָא הָוָה רַגִּיל, דְּהוּ סְלִיק לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, נַח נִפְשִׂיהּ בְּחוּץ לְאַרְץ. אַתְּוּ אָמְרוּ לִיהוּ לְרַבִּי אֶלְעָזָר. אָמַר, אַנְתָּ עוֹלָא - (עמוס ז) "עַל אֲדָמָה טִמְאָה תִּמְוֹת". אָמְרוּ לוֹ, אָרוֹנוּ בָּא. אָמַר לָהֶם, אֵינּוּ דוֹמָה קוֹלְטָתוֹ מִחַיִּים, לְקוֹלְטָתוֹ לְאַחַר מִיתָה. הַהוּא גְּבָרָא דְנִפְלָה לִיהוּ יְבָמָה בִּי חוּזָא, אַתָּא לְקַמִּיהּ דְּרַבִּי חֲנִינָא. אָמַר לִיהוּ, מַהוּ לְמִיחַת וְלִיבְמָה? אָמַר לִיהוּ, אַחִיו נְשֵׂא כּוֹתִית וּמַת - בְּרוּךְ הַמְּקוֹם שְׁהַרְגוּ, וְהוּא יִרְדַּ אַחֲרֵיוּ? אָמַר רַב יְהוּדָה, אָמַר שְׁמוּאֵל, כְּשֶׁם שְׁאָסוּר לְצִאת מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְבָבֵל, כִּד אָסוּר לְצִאת מִבְּבֶל לְשָׂאֵר אַרְצוֹת. רַבָּה וְרַב יוֹסֵף, דְּאִמְרֵי תַרְוּיָהוּ, אֶפְלוּ מִפּוּמְבְּדִיתָא לְבִי - כּוּבִי. הַהוּא, דְּנִפְק מִפּוּמְבְּדִיתָא לְבִי כּוּבִי, שְׁמַתִּיהּ רַב יוֹסֵף. הַהוּא, דְּנִפְק מִפּוּמְבְּדִיתָא לְאִיסְתוּיָא, שְׂכִיב. אָמַר אַבְיִי, אֵי בְּעֵי הַאי צוּרְבָא מִרְבָּנּוּ, הָוָה חַיִּי. רַבָּה וְרַב יוֹסֵף, דְּאִמְרֵי תַרְוּיָהוּ, כְּשֶׁרִין שְׁבַבְבֵּל - אַרְץ יִשְׂרָאֵל קוֹלְטָתָן, כְּשֶׁרִין שְׁבַבְשָׂאֵר אַרְצוֹת - בְּבֶל קוֹלְטָתָן. לְמַאֵי? אֵילִימָא לְיוֹחַסִּין, וְהָאִמַר מַר, כָּל הַאֲרָצוֹת עֶסָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל עֶסָה לְבָבֵל? אֶלָּא לְעִנּוּ קְבוּרָה.

כתוב בספר אור יחזקאל שזאת עלינו לדעת שרק אלו אשר צפו לגאולה הם אלא שיזכו לראותה, וכמו שמצאנו בגאולת מצרים שיצאו אחד מתמשה או אחד מחמשים, כן יהיה לעתיד בביאת הגואל, וכמו שאמר הכתוב "אמרתי אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם" (דברים לב, כו).

רבינו עובדיה ספורנו מפרש הפסוק הנ"ל על פי רש"י ז"ל, וזה לשונו: "אמרתי אפאיהם" **אשאי** איזה פאה מהם, והמותר אכלה, כמו שאעשה באחרית הימים, אחרי שלא השגתי שלימותם לא במתן תורה, לא בארץ ישראל ולא בגלות, כאמרו: "כי בהר ציון ובירושלים תהיה פליטה כאשר אמר ה', ובשרידים אשר ה' קורא".

וכמו שאמרו רז"ל דקודם ביאת המשיח ישאר רק אחד בעיר ושנים במשפחה שיזכו לילך לקראת משיח צדקנו. ויש לומר דזהו מה שכתב הספורנו **אשאי** איזה פאה מהם, פירוש שישארו אחד בעיר ושנים במשפחה, והביאור בזה מדוע ישארו אחד בעיר ושנים במשפחה, הלא כתיב לבלתי יודח ממנו נידח? ואפשר לפרש באריכות, ואין כאן מקומו להאריך.

וועד למען קדושת ארץ ישראל